

Закарпатська Правда
г. Ужгород

ВЕРНОСТЬ

ЖИВЫМ КЛАССИКОМ називають в Венгрії поета, прозаїка і драматурга, трижды лауреата премії імені Кошута Дюлю Ййеша, якому недавно исполнилось восемьдесят.

Мне, переводчику стихов и известного социологического произведения Д. Ййеша «Народжені в пустях» (издательство «Карпати», 1958), приходилось не раз встречаться с писателем и каждый раз лично убеждаться в величии его простоты, в его безграничной благожелательности к людям и народам, а особенно к Стране Советов, в его способности болеть душой за все, что происходит вокруг.

Изданные на многих языках мира произведения Д. Ййеша приобрели широкую популярность и в нашей стране, переведены на русский язык.

Как-то Дюла Ййеш высказался: «То, что ты сын народа, нынче, право же, надлежит засвидетельствовать не тем, откуда идешь, а тем, куда идешь». Жизнь и творчество патриота и интернационалиста Д. Ййеша, чьи стихи предлагаются читателям «Закарпатской правды», подтверждают, что наш большой венгерский друг и сам следует сформулированной им мудрости. А идет он и в свой преклонный возраст, не отрываясь от времени, от родного народа, по-братавшегося с народами социалистического содружества, идет, храня сыновнюю верность идеалам молодости, верному призванию писателя-гуманиста.

Юрий ШКРОБИНЕЦ

Дюла Ййеш.

ПОТИСКИ РУК

Від батька звичка:

важко подаю комусь долоню я свою.

А скільки добрих рук — на добрі дні — було простягнуто мені!

І скільки раз, як сміх між оболонь, лунав — на згоду — сплеск долонь! Які скарби, які дари

судьби знайшов я в них для боротьби!

О, це довір'я серця, рук, ума з душі

не вихлюпну дарма!

Та й не привласню

людське і святе добро: за те й беруся за перо!

ПОЕТОВЕ ПРАВО

Неправні звуки болю

і печалі ловлю, де б я не міряв материк:

вони в моїх ушах

перекричали бряжчання зброї та базарний крик.

Хоч ми частіш сміємся, ніж голосим,

хай буде все ж дозволено мені

свій голос віддавати

безголосим і вимовляти болі мовчазні.

ПОЕТ І ГОЛУБ

У голуба я стрілив,

але не влучив, ні.

Легка-летка пір'їнка —

увесь трофей мені.

Та ще тривога й докір,

що в мить одну злились,

коли стріпнувся голуб,

оглянувся — і ввись.

То цілилася зброя

невтримних юних мрій.

Пір'їнка ніби й нині

летить на постріл мій.

У голуба я стрілив,

але не влучив, ні.

Очима ж він у серце

влуча й тепер мені.

ЗАПЛЮЩИВШИ ОЧІ

Одкрию очі небесам —

у їх безмежжі тану й сам.

Нараз я — очі!

Вір, не вір —

блакиттю виповнено зір.

Стулю воріття до очей —

я сам володар, цар ночей;

я — мов безкрай

континент:

Не видно краю й на

момент.

Сягнувши полюса, чоло

зеніт-надир переросло.

І досхочу верстаю шлях

по рідинх пурпурах-

полях.

Долаю даль вершин,

долин

і водоспаду грізний плін,

де зникли грані світла й

тьми,

де вже ні літа, ні зими.

І сяйво серця без жалю

на пурпурові ниви ллю.

І, наче з поглядом —

блакить,

межує з вічністю та мить.

З ДОНЕЧКОЮ НА СХОДИНКАХ

«Давай-но, донечко,

посидимо з тобою», —

До краю втомлений,

сказав я спроквола.

Стара рука моя

на плечико лягла.

І встояло воно — о диво!

— під вагою.

КОЖНУ КРИХТУ

Сягають вежі вище й вище,

дахами паморочать розум.

Ще й ще здійснювалася б

людина...

І ціпкають навколо мене

твої зірки, Волосожаре.

Аж лячно в хід

пускати ноги,

і серце стиснулось;

на нього

чатує, зяючи, безодня...

Та я сидітиму, як велет,

і височітиму владніше,

аніж Ведмедиця Велика.

Чоло й коліна обійнявши,

зігрію в серці кожну

крихту

твою, мала моя Вітчизно...

З угорської переклав
Юрій ШКРОБИНЕЦЬ.